

Zpráva o činnosti České botanické společnosti za rok 2012

Annual Report of the Czech Botanical Society for the Year 2012

Michal Štefánek & Romana Štěpánková

Česká botanická společnost, Benátská 2, 128 01 Praha 2; botspol@natur.cuni.cz

Česká botanická společnost (dále jen ČBS) měla k 1. 1. 2012 679 členů, z toho deset čestných tuzemských, čtyři řádné a deset čestných zahraničních členů. Během roku 2012 zemřelo pět členů: Milan Domkář, Bohuslav Holman, Lubomír Kincl, Josef Kopřiva a Zdeněk Mejdr. Přijato bylo 15 nových členů. Naopak z různých důvodů zrušilo své členství v ČBS osm členů. Z důvodu dlouhodobého nezájmu o činnost ČBS a neplacení členských příspěvků bylo zrušeno členství pěti členům. Členská základna měla tedy po všech změnách k 31. 12. 2012 následující složení: 676 členů, z toho deset čestných tuzemských, čtyři řádné zahraniční a deset čestných zahraničních členů.

Valné shromáždění ČBS se konalo dne 27. února 2012. V úvodu Valného shromáždění přednesl Karol Marhold přednášku na téma: Mezinárodní kód nomenklatury rias, hub a rastlín po Mezinárodnom botanickom kongrese v Melbourne v roku 2011.

Valné shromáždění vyslechlo a schválilo výroční zprávu o činnosti ČBS za rok 2011, zprávu o hospodaření a vzalo na vědomí zprávu revizorů účtů o kontrole hospodaření.

Hlavní výbor v roce 2012 pracoval ve složení: J. Brabec, J. Danihelka, V. Grulich, L. Hrouda (předseda), J. Chrtek, M. Chytrý (druhý místopředseda), I. Jongepierová (hospodář), Z. Kaplan, F. Krahulec (první místopředseda), K. Kubát, K. Prach, P. Pyšek, V. Řehořek, M. Štech, M. Štefánek (vědecký tajemník). Hlavní výbor se sešel během roku třikrát, z toho na poslední prosincové zasedání byli pozváni předsedové a jednatele poboček a sekcí a čestní členové. Hlavními body programu bylo hodnocení a příprava akcí roku 2012 a příprava sjezdu.

Sekretariát ČBS, sídlící na adrese Benátská 2, 128 00 Praha 2, nadále působil jako organizační a informační centrum ČBS. V roce 2012 byly rozeslány lednové, březnové a zářijové informace členům, organizačně a administrativně zajištěny všechny akce pořádané ústředím ČBS včetně jubilejního sjezdu, vyřizovány veškeré správní, ekonomické a personální záležitosti ČBS a zajišťována distribuce členských časopisů *Preslia*, *Zprávy ČBS* a *Bryonora* a správa webových stránek ČBS (www.natur.cuni.cz/CBS). Personální zajištění chodu sekretariátu a knihovny ČBS: v sekretariátě pracovala po celý rok Romana Štěpánková, v knihovně pracovala Anna Mensová do 3. 7. 2012, od 1. 8. pak paní Ludmila Klimentová. Účetnictví ČBS zpracovávala Romana Baborová, archiv v Lužnici u Třeboně spravoval Lubomír Adamec.

Akce zajišťované ústředím ČBS

Tradičně byly uspořádány dva přednáškové cykly. Jarní přednáškový cyklus byl zahájen 93. Valným shromážděním. Uskutečnilo se celkem 14 přednášek. Jarního cyklu se zúčastnilo 123 a podzimního 134 posluchačů.

Program jarního přednáškového cyklu:

5. 3. J. Koptík: Opuštěné vojenské prostory očima botanika aneb Když je nepřítelem sukcese; 12. 3. V. Abraham: Kvantitativní interpretace palynologických dat; 19.3. Y. Němcová: Využití sinic

a řas v biotechnologiích - zdroje proteinů, fotobioreaktory, biopaliva, nanotechnologie a bioremedice; 26. 3. Z. Münzbergová & J. Gabrielová: Je situace našich kriticky ohrožených rostlin kritická? aneb Co přinesl projekt Priority druhové ochrany cévnatých rostlin; 2. 4. V. Zeisek: Střípky z flóry severních And; 16. 4. V. Melichar, P. Tájek & P. Krása: Zvláště chráněné druhy Karlovarského kraje

Program podzimního přednáškového cyklu:

29. 10. M. Štech & F. Kolář: Za botanickými skvosty Rumunska z Prahy i Českých Budějovic; 5. 11. L. Tichý: Neřízená, řízená a polořízená klasifikace – klasické a nové metody popisu (nejen) rostlinných společenstev; 12. 11. J. Borovička: Houby a geologické podloží; 19. 11. J. Práncl: Jak se rozmnožovat ve vodním prostředí? Pozoruhodné opylovací mechanismy u rodu hvězdoš (*Callitriche*); 26. 11. L. Hrouda: Má „botanospol“ co říci botanickému mládí? Ohlédnutí za 100. výročí CBS; 3. 12. M. Hanzl: Odkrývání tajů polyploidní speciace aneb svědectví hadcových chrastavců; 10. 12. K. Kabátová: Jsou lekníny v českých vodách opravdu kritické nebo je jen neumíme určovat? Nové poznatky z cytometrie a morfometriky; 17. 12. M. Lepší, P. Lepší, P. Vít & P. Koutecký: Revoluce v taxonomii jeřábů v ČR

V termínu 3. – 7. 9. 2012 proběhl v Praze na Albertově **X. sjezd České botanické společnosti** na téma **Nové poznatky o flóře a vegetaci střední Evropy a o jejich změnách**. Přípravný výbor sjezdu: L. Hrouda, M. Chytrý, F. Krahulec, K. Prach, P. Pyšek, J. Klimešová, J. Kučera. Nad sjezdem převzali záštitu: rektor Univerzity Karlovy prof. V. Hampl, předseda AV ČR prof. J. Drahoš, děkan PŘF UK prof. B. Gyš, poslanec Evropského parlamentu RNDr. P. Poc. Sjezdu se zúčastnilo 170 osob.

Program sjezdu:

Pondělí, 3. září 2012

Úvodní proslovy děkana PŘF UK prof. B. Gaše, rektora Univerzity Karlovy prof. V. Hampla, předsedy AV ČR prof. J. Drahoše, starostky Prahy 2 Mgr. J. Černochové a poslance Evropského parlamentu RNDr. P. Poce.

L. Hrouda: 100 let České botanické společnosti (100 years of the Czech Botanical Society)

V. Feráková: Personal reminiscences of the jubilee congress of the Czechoslovak Botanical Society held in Prague in July 1962 and the following period

M. A. Fischer: The impact of molecular biosystematics on Flora writing

J. Štěpánková: Květena České republiky: shrnutí projektu (Flora of the Czech Republic: Summary of the project)

J. Danihelka: České floristické databáze: současný stav a perspektivy (Databases of vascular plant records in the Czech Republic: current status and possible development)

P. Pyšek: Rostlinné invaze v České republice (Plant invasions in the Czech Republic)

Úterý, 4. září 2012

M. Chytrý: Vegetace České republiky: shrnutí projektu (Vegetation of the Czech Republic: Summary of the project)

Zs. Molnár, J. Bölöni, F. Horváth, M. Biró & Z. Botta-Dukát: Mapping of the Hungarian vegetation heritage (the MÉTA-database)

M. Valachovič: Rastlinné spoločenstvá Slovenska po 20 rokoch. Stav a vízie (Plant communities of Slovakia after 20 years. Status and vision)

P. Pokorný: Co je nového ve střeoevropské kvartérní paleobotanice (News in the Central European Quaternary botany)

- P. Szabó: The history of Czech woodlands in a Central European context from the Middle Ages to the present
- P. Poschlod: The history of dry species-rich Central European grasslands
- W. Willner & S. Dullinger: Dispersal limitation of beech forest and alpine species: insights from phytogeographical analysis and species distribution models
- T. Vrška & K. Král: Dynamika přirozených temperatních lesů severní hemisféry – existuje univerzální model? (The dynamics of natural temperate forests of the Northern Hemisphere – is there a universal model?)
- M. Hájek & P. Hájková: Rašeliniště střední Evropy: diverzita, ekologie a současné změny (Mires of Central Europe: diversity, ecology and recent changes)
- K. Prach: Botany and restoration ecology
- J. Kučera: Změny ve flóře mechorostů (Changes in the bryoflora of the Czech Republic)
- Z. Palice & J. Liška: Změny ve flóře lišejníků (Changes in the lichen flora of the Czech Republic) Středa, 5. září 2012
- Z. Mirek: Endemism in the flora of Poland
- E. J. Jäger: Segetal weeds of Mongolia and Central Europe – will there be an exchange?
- N. Jogan: Flora of Slovenia: state of the art and remaining gaps
- K. Marhold & T. Fér: Co víme o migracích a glaciálních refugiích ve střední Evropě na základě poznatků fylogeografie (What do we know about plant migrations and glacial refugia in Central Europe based on new phylogeographic research)
- J. Suda: Jaké nové poznatky přinesla pro poznání středoevropské květeny průtoková cytometrie (New knowledge of Central European flora obtained through flow cytometry)
- J. Kirschner & F. Krahulec: Shrnutí poznatků o apomiktech, nejvíce studované skupině naší květeny (Summary of research on apomicts, the most studied group of the Czech flora)
- T. Gregor: Herbarium or atlas. Who tells the truth?
- V. Grulich: Červený seznam květeny ČR a jeho změny (Red List of the Czech flora and its changes)
- L. Ekrt: Změny v poznání kapradin ČR a okolních zemí ve srovnání s Květenou 1 (Current knowledge of pteridophytes of the Czech Republic and adjacent countries, compared to Volume 1 of the Flora of the Czech Republic)
- V. Řehořek, P. Lustyk & J. Hadinec: Co přinesla Additamenta 1–10 (The results of Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae 1–10)
- Ve čtvrtek 6. září a v pátek 7. září se uskutečnily celodenní exkurze.

Postery

- P. Bobek: Paleoekologický záznam v půdním prostředí: lesní vegetace holocénu Českého Švýcarska z pohledu pedoantrakologie
- B. Brandová, R. J. Vašut, M. Duchoslav, M. Dančák, B. Trávníček, L. Kincl, D. Skálová, J. Ševčík, M. Hroneš, L. Kobrlová, V. Dvořák & A. Jírová: Portál české flóry
- J. Bureš, N. Udovičenko: Průzkum a srovnání diverzity druhů silicifikovaných dřev plzeňské a doněcké černouhelné pánve (svrchní karbon - Gzhelian)
- N. Čeplová, Z. Lososová, M. Chytrý, J. Danihelka, K. Fajmon, D. Láníková, Z. Otýpková, V. Řehořek, L. Tichý & D. Zelený: Fylogenetická diverzita vegetace velkých evropských měst
- P. Eliáš: Prínos slovenských botaniků k rozvoju botaniky v Česku
- T. Fér & S. Pišová: Speciation and hybridization within branched bur-reed (*Sparganium erectum* L.): subspecific concept based on AFLP, morphometrics and genome size
- J. Gabrielová, E. Horodyská & H. Neuwirthová: Výběr druhů pro záchranné programy ohrožených rostlin

- P. Hájková, M. Hájek, K. Rybníček, M. Jiroušek, L. Tichý, Š. Králová & E. Mikulášková: Long-term vegetation changes in bogs exposed to high atmospheric deposition, aerial liming and climate fluctuation
- J. Hřib, V. Neděla, B. Vooková, J. Runštuk & S. Svidenská: Environmental scanning electron microscopy and its perspective in botanical research
- R. Hrivnák, M. Svitok, J. Kochjarová, H. Ořahel'ová & P. Paľove-Balang: Porovnávacía diverzita makrofytov rôznych vodných biotopov – štúdia z dvoch odlišných biogeografických regiónov
- V. Hroudová & L. Hrouda: Botanical Garden of the Charles University in Prague in the year 2012
- V. Hroudová & L. Hrouda: Field exposition of the Central European flora in the Botanical Garden of the Charles University and its importance for the conservation of the critically endangered plants of the Czech and Slovak Republics
- Z. Hroudová, K. Marhold, P. Zákavský, M. Ducháček, S. Pířová & T. Fér: Rod kamyřník (*Bolboschoenus*) v České republice a ve střední Evropě
- V. Kalníková, R. Eremiášová & H. Skokanová: Monitoring vegetation succession at sites selected for gravel bar management
- V. Kalusová & M. Chytrý: Mohou biotopy druhů v primárním areálu ovlivnit jejich invazi v sekundárním areálu?
- L. Kobrlová & B. Trávníček: Cytologická a morfologická variabilita *Symphytum tuberosum* agg. ve střední Evropě
- J. Kolář: Sledování populací a stanoviřtních preferencí pobřeřnice jednokvěté (*Littorella uniflora*) v ČR
- M. Kolářová, L. Tyřer & J. Soukup: The influence of environmental factors on weed spectrum
- A. Krahulcová, O. Rotreklová & F. Krahulec: Role of residual sexuality in apomictic plants: detection, rate and manifestation in populations of *Pilosella* (Asteraceae, Lactuceae)
- F. Krahulec, A. Krahulcová, O. Rotreklová, R. Rosenbaumová & T. Urfus: Facultative apomixis in *Pilosella* and its role in evolution
- L. Krinke, J. Brabec, O. Šída & M. Štefánek: Květena středního Kačáku a její historické změny
- R. Kroufek & K. Nepraš: Síťové floristické mapování Českého středohoří
- Z. Lososová, M. Winter, M. Chytrý, P. Pyšek, J. Sádlo & D. Zelený: Fylogenetická struktura rostlinných společenstev v České republice
- I. Marková & V. Plášek: Nové druhy mechů z ředi *Orthotrichaceae* (Musci) objevené v České republice
- P. Mártonfi & J. Poľa: Nové dáta k veľkosti genómu taxónov rodu *Taraxacum* sect. *Erythrosperma* (H. Lindb.) Dahlst.
- P. Novotný & T. Suk: Rozpoznávání listů dřevin
- V. Ouřková: Aktualizace vrstvy mapování biotopů
- S. Pecháčková, J. Nesvadbová, O. Peksa & J. Sofron: Regionální botanika – zázemí botanické vědy? Práce botaniků Západočeského muzea v Plzni v letech 2003–2012
- H. Prokeřová & P. Bureš: Nové poznatky o biologii pcháče žlutoostenného (*Cirsium brachycephalum*)
- H. Sekerková & D. Zelený: How does the local species richness of habitat patches reflect their size and isolation?
- M. Slezák, R. Hrivnák & A. Petrášová: Ekologické faktory ovplyvňujúce druhové zloženie a druhovú bohatosť jelšových lesov na gradiente zemepisnej šírky
- K. Sutorý, S. Kubeřová & I. Novotný: Cévnaté rostliny a mechorosty na vybraných skalních stanoviřtních ve Źďárských vrřích

- D. Svoboda, S. Kubešová, I. Marková, E. Mikulášková, O. Peksa, M. Hájek, J. Kocourková, A. Guttová, V. Plášek, Z. Palice & J. Kučera: Terénní exkurze bryologicko-lichenologické sekce ČBS – důležitý zdroj poznatků o bryo- a lichenoflóře ČR a SR
- B. Šerá: Linie kolem silnic ve volné krajině a ve městě. Antropicky zatížený habitat
- D. Turoňová: Monitoring evropsky významných rostlin
- L. Tyšer & M. Kolářová: Current weed spectrum in selected areas of the Czech Republic
- T. Urfus, F. Krahulec & A. Krahulcová: Hybridisation within the *Pilosella* population: a morphometric analysis
- T. Vymyslický, M. Fabšičová, M. Entová & J. Kůrová: Význam úhorů v zemědělské krajině
- J. Zmeškalová, A. Šlechtová & H. Neuwirthová: Výzkum v rámci botanických záchranných programů

V roce 2012 se konaly dva floristické kurzy. Floristický kurz ve Zlatých Moravcích v termínu 1. – 7. 7. a floristický kurz v Prachaticích ve dnech 8. – 14. 7. 2012. Hlavním pořadatelem kurzu na Slovensku byla Slovenská botanická společnost. Na přípravě, organizaci a vedení kurzu se podíleli: L. Hrouda, Z. Kaplan, P. Koutecký, J. Lepš, V. Grulich, T. Tichý, B. Trávníček a T. Vymyslický. Kurzu se zúčastnilo 148 účastníků, z toho 69 z ČR.

V druhém červencovém týdnu se uskutečnil kurz v Prachaticích. Kurz organizačně zajišťovala jihočeská pobočka ČBS (M. Štech). Na přípravě, organizaci a vedení kurzu se podíleli: L. Čech, V. Grulich, A. Hoffmann, J. Chrtek, A. Jírová, P. Karlík, J. Kučera, M. Lepší, L. Lippl, K. Prach, M. Štech, J. Štěpánek, J. Těšitel.

Při zahájení kurzu obdrželi všichni účastníci informační materiály ke kurzu pojednávající o flóře a vegetaci Prachaticka. Součástí informačního sborníku byl přehled plánovaných tras a přehled literatury. Floristický kurz významně přispěl k dalšímu vzdělání zejména středoškolských učitelů biologie, pracovníků státní správy v ochraně přírody, pracovníků muzeí a studentů vysokých i středních škol a k prohloubení jejich zájmu o botaniku jako vědní obor. Všem účastníkům umožnil rozšíření botanických znalostí, seznámení s metodami terénní práce (sběr, preparace a konzervace rostlinného materiálu), s metodami vědecké práce (sběr a zpracování dat, determinace, základy taxonomie, fytoecologie a ekologie, prezentace výsledků) a s novými poznatky z oboru botaniky pod vedením vědeckých pracovníků, působících přímo v pedagogické sféře (na vedení se podíleli především vysokoškolští pedagogové).

Možnosti zúčastnit se kurzu využívají ročně desítky zájemců o botaniku. Účastníci kurzu absolvovali denně terénní botanickou exkurzi a večerní přednášku o flóře a vegetaci navštívených lokalit pod vedením lektorů. Celkem se uskutečnilo 36 exkurzí a pět večerních odborných přednášek. Na dopravně nepřístupné lokality byly objednány vlastní autobusy.

Vedoucí exkurzí předali shromážděná data a dokladový materiál (herbářové položky) zpracované dle metodiky ČBS hlavnímu řešiteli (Milan Štech) do konce roku 2012.

Kurzu se zúčastnilo 78 osob.

Ve spolupráci s katedrou botaniky PřF UK Praha uspořádala ČBS **22. cyklus jarních botanických exkurzí** do okolí Prahy:

14. 4. Údolím Švarcavy (bryo-licheno-fanero-exkurze). Z Kuchařka přes Kulivou horu do Třebotova a Černošic, vedoucí: Z. Palice, Z. Soldán a P. Špryňar; 21. 4. Srbsko – Císařská rokle – Strážišť – Korno – Sřevíc – Vanovice – Krupná – Karlštejn, vedoucí T. Tichý; 28. 4. Uhříněves, obora - jarní aspekt lužního lesa, údolí Říčanského potoka, vedoucí J. Kubíková; 5. 5. Kralupsko: Kralupy nad Vltavou – Míkovice – Minice – Debrno – Libčice nad Vltavou, vedoucí

M. Štefánek; 12. 5. Hřebeny z Mníšku pod Brdy do Řevnic. Dlouhá, ale příjemná procházka severní výspou Brd, vedoucí J. Štěpánek; 19. 5. Bílé stráně, vlhké louky, tůň a luhy v okolí Čelákovice, vedoucí P. Petřík a Z. Hroudová; 26. 5. Geobotanická exkurze na české Uluru - hora Říp a její méně známé okolí, vedoucí Jan Albert Šturma.

Výstava Botanika známá neznámá

Praha, Národní 3, 1. – 15. 11. 2012

Scénář: Lubomír Hrouda

Velkoformátové fotografie: Viktor Sýkora; průvodní text: Věra Hroudová, Lubomír Hrouda

Obrazy: Anna Skoumalová

Autoři posterů: Irena Axmanová (5), Martin Dančák (6), Jiří Danihelka (21), Eva Holá (16), Ladislav Hoskovec (21), Lubomír Hrouda (1, 2, 7, 19), Magdalena Chytrá (8), Milan Chytrý (5, 20), Zdeněk Janovský (12), Alena Jírová (4), Martin Dančák (6), Magdalena Chytrá (8), Zdeněk Janovský (12), Zdeněk Kaplan (14, 15), Dana Michalcová (21), Veronika Oušková (17), Petr Pyšek (11), Jan Pergl (11), Jan Suda (3, 9, 10, 14, 15), Anna Šlechtová (18), Michal Štefánek (13), Dana Turoňová (16), Radim Vašut (21).

Autoři fotografií na posterech (pokud byli uvedeni jiní než autoři posterů): Luděk Čech (17), Michal Hladík (13), Libor Ekrt (10), Jana Kalůsková (10), Filip Kolář (10), David Püschel (7), Petr Slavík (17), Milan Štech (9), Jitka Štěpánková (11), Dana Turoňová (16), Petr Vít (11)

Činnost poboček ČBS

Jihomoravská pobočka (podklady pro zprávu připravil P. Bureš)

Výbor pobočky pracoval v roce 2012 ve složení (bez titulů): Jaroslav Koblížek (předseda), Zdena Lososová, Radim Hédl, Milan Chytrý, Petr Bureš (jednatel);

Hlavní činností v roce 2012 bylo pořádání přednášek a seminářů, kterých pobočka uspořádala spolu s ústavem botaniky a zoologie PřF MU v Brně celkem 14 a zúčastnilo se jich celkem 344 účastníků.

8. 3. Daniel Dítě, Pavol Eliáš jun. (Botanický ústav SAV, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre): Slaniská Panonie - netušená exotika v strede Európy. (24 účastníků)

15. 3. Radim J. Vašut (Univerzita Palackého): Horské druhy vrb v ČR: první seznámení s genetickou strukturou populací. (16 účastníků)

22. 3. Madla Chytrá (Masarykova univerzita): Jsou botanické zahrady dnes jen cirkusem na předvádění rostlin aneb jak to bylo, je a bude? (21 účastníků)

29. 3. Miroslav Svoboda (Česká zemědělská univerzita): Management lesa a biodiverzita. (29 účastníků)

5. 4. Petr Šmarda & Petr Bureš (Masarykova univerzita): Flóra Svalbardu laserovým pohledem průtokového cytometru. (19 účastníků)

12. 4. Martin Lepší, Petr Lepší & Petr Vít: (Jihočeská univerzita, Jihočeské muzeum, Karlova univerzita): Revoluce v taxonomii rodu Sorbus v České republice. (25 účastníků)

19. 4. Muthama Muasya (Univ. Cape Town): Poales evolution: where and why do grasses dominate in particular habitats? (18 účastníků)

18. 10. Karel Sutorý: Fenomén Athos v současné Evropě. (24 účastníků)

25. 10. Ivana Jongepierová: Obnova luk Bílých Karpat. (33 účastníků)

1. 11. Viktoria Wagner: Testing the ecological and genetic predictions of the abundant centre hypothesis: case studies of Eurasian steppe plants. (22 účastníků)
8. 11. Petr Bureš & Franta Zedek: Evoluce holocentrických chromosomů rostlin. (23 účastníků)
15. 11. Tomáš Herben: Jak využít znalosti chování rostlin v botanických zahradách. (28 účastníků)
22. 11. Pavel Špryňar: Spletitý svět herbivorních vztahů aneb k čemu je botanikovi užitečná znalost hmyzu. (34 účastníků)
29. 11. Karol Marhold: Mezinárodní alpsko-karpatský projekt Intrabiodiv – výsledky a zkušenosti. (28 účastníků)

Moravskoslezská pobočka (podklady pro zprávu připravili M. Dančák a J. Tkáčiková)

Výbor pobočky v roce 2012 pracoval ve složení: Martin Dančák (předseda), Jana Tkáčiková (místopředsedkyně, hospodář), Marie Popelářová (jednatelka), Vítězslav Plášek (člen výboru), Radek Štencel (člen výboru).

K 30. listopadu 2012 měla pobočka 44 členů, z toho 25 členů ČBS (v roce 2012 přibyli dva noví členové a rozloučili jsme se s panem RNDr. Josefem Dudou, který 26. 8. 2012 zemřel).

MS pobočka ČBS provozuje webové stránky (<http://www.ms-cbs.cz>), které spravuje Petr Kocián. Program v roce 2012:

18. 2. 2012 Výroční schůze pobočky (Valašské Meziříčí) – zazněly přednášky a krátká sdělení, zorganizovala Marie Popelářová.

Příspěvky na témata spojená s regionem severovýchodní Moravy přednášeli (řazeno abecedně) přednášky: Janeček Josef (Rožnov p. Radh.): *Aconitum firmum* subsp. *moravicum* v Beskydech; Kalníková Veronika (VÚKOZ, PŘF MU Brno): Třtina pobřežní (*Calamagrostis pseudophragmites*) na řece Ostravici – rozšíření před a po povodni v roce 2010; Kočí Martin (Karlovice): Dlouhodobé změny některých rostlinných společenstev subalpínského stupně Hrubého Jeseníku aneb Řekni, kam ty kytky jdou...; Mruzíková Zuzana (PřF JU České Budějovice): Příspěvek k flóře Osoblažska; Sedláčková Marie (Muzeum Nový Jičín) a Hlisenický David (Frýdek-Místek): Kterak že jsme pokročili s regionálním červeným seznamem?

Krátká sdělení: Hradílek Zbyněk (PřF UP Olomouc): Hledá se mech....; Popelářová Marie (Správa CHKO Beskydy): Hledá se *Gentianella lutescens*; Prymusová Zdenka (Ostravské muzeum) a Alena Hájková (Frýdek-Místek): Aktuální poznatky o výskytu karpatského druhu *Valeriana simplicifolia* na Moravě.

Během roku 2012 proběhlo deset floristických exkurzí, z toho tři byly zaměřeny na mechorosty (zorganizovala Jana Tkáčiková). Exkurze proběhly jak v samostatné režii pobočky, tak ve spolupráci s PřF UP Olomouc v rámci cyklu „Botanické vycházky do okolí Olomouce“ (zorganizoval Martin Dančák). Uskutečnil se také třídní floristický minikurz, jehož organizaci zajišťoval především Jarek Podhorný ve spolupráci s ČSOP Hořepník.

13. 4. 2012: Jarní aspekt suchomilných trávníků na Plumlovsku – po zavátých stopách Václava Spitznera. Navštívili jsme PP Za Hrnčífkou, Brániska a Čubernice. Viděli jsme *Carex obtusata*, *Pulsatilla grandis* a jarní efemery. Vedoucí Bohumil Trávníček a Martin Dančák.

15. 4. Bryologická exkurze do údolí Černé Ostravice v Moravskoslezských Beskydech. Viděli jsme lesní a luční prameniště. Zajímavé nálezy (*Aneura maxima*, *Buxbaumia aphylla*, *Callicladium haldanianum*, *Hookeria lucens*) byly publikovány: Kučera J. (2012): Zajímavé bryofloristické nálezy XIX. – Bryonora 49: 29-30.

Vedoucí Svatava Kubešová a Jana Tkáčiková.

21. 4. Bryologická vycházka aneb za mechorosty do Hostýnských vrchů. Navštívili jsme PR Tesák, PR Sochová a PR Čerňava. Viděli jsme horské květnaté jedlobučiny, svahový suťový les a skály. Vedoucí Zbyněk Hradílek.

5. až 7. 5. Floristický minikurz v Plumlově ve spolupráci s ČSOP Hořepník.

18. 5. PR Plané loučky u Olomouce. Viděli jsme rákosiny, mokré louky, olšiny, ostřicové porosty a řadu ohrožených druhů cévnatých rostlin. Vedoucí Lubomír Kincl a Martin Duchoslav.

26. 5. PR Rohová u Moravské Třebové. Viděli jsme suťové lesy s *Cimicifuga europaea*. Společná exkurze s Východočeskou pobočkou ČBS, vedoucí Pavel Lustyk a Martin Duchoslav.

27. 5. Luční mokřady Radhošťských Beskyd. Viděli jsme rašelinné, slatinné a eutrofní mokřadní louky kolem Hutiska-Solance, Horní Bečvy a Velkých Karlovic s druhy *Carex hartmanii*, *Dactylorhiza majalis*, *D. maculata* subsp. *transsilvanica*, *D. fuchsii*, *Drosera rotundifolia*, *Gladiolus imbricatus*, *Juncus squarrosus*, *Menyanthes trifoliata*, *Pedicularis sylvatica*, *Scorzonera humilis* a *Tephrosieris crispa*. Vedoucí Marie Popelářová.

17. 6. Kdo chce vidět, že ještě jsou druhově bohaté louky, jede s námi na Závrší (CHKO Bílé Karpaty). Navštívili jsme Holý vrch, PP Pod Cigánem, PR Jalovcová stráž, PR Kaňoury a Hrušovou dolinu. Viděli jsme smilkové trávníky s *Gymnadenia conopsea*, *Traunsteinera globosa*, širokolisté suché trávníky s *Tephrosieris longifolia* subsp. *moravica*, *Orchis mascula*, *Inula hirta*, *Crepis praemorsa*, *Trifolium rubens*, *Iris graminea*, prameniště s *Blysmus compressus*, *Eleocharis quinqueflora* a *Triglochin palustris*. Vedoucí Jan Mládek.

4. 8. Za poznáním pozdě kvetoucích kruštíků. Viděli jsme *Epipactis albensis*, *E. greuteri*, *E. moravica*, *E. pseudopurpurata*, *E. purpurata* a *E. tallosii*. Vedoucí Petr Batoušek.

2. 9. Heřmanická halda, exkurze za flórou heřmanické sopky (jedné ze dvou posledních termoaktivních hald na Ostravsku). Vedoucí David Hlisnikovský.

15. 9. Bryologická exkurze do údolí Šumného a Hraničního potoka v Hrubém Jeseníku spojená s návštěvou lokality *Cystopteris sudetica*. Viděli jsme horský potok, místy se štěrkovými náplavy, devěsilovými lemy a s fragmenty olšin, smrčiny, bučiny, skály, lesní prameniště a hlavně *Cystopteris sudetica* v horské klenové bučině s řadou pramenišť a skalních výchozů. Vedoucí Vít a Plášek a Radek Štencl.

24. 10. se uskutečnila ve spolupráci s Muzeem regionu Valašsko mykologická populárně-naučná přednáška ing. Jiřího Lederera Houby a houbaření.

Rok 2012 zakončila pobočka determinačním setkáním, které proběhlo 27. 10. v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí a které bylo zaměřeno na rody *Alchemilla* a *Cerastium*. Setkání organizoval a lektoroval Martin Dančák.

V roce 2012 vyšlo první číslo pobočkového zpravodaje, který přináší podrobné výsledky a postřehy z exkurzí i další botanické materiály a data vztahující se k regionu severovýchodní Moravy. Další číslo se připravuje, vyjde v roce 2013.

Popelářová M. & Dančák M. (2012): Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 2012. – Muzeum regionu Valašsko, 30 pp.

Severočeská pobočka (podklady pro zprávu připravil Č. Ondráček)

K 31. 12. 2012 má pobočka 142 členů, z toho 38 členů ČBS.

Noví členové za rok 2012: Pida Miroslav, Štětínová Marcela.

Výbor pobočky pracoval ve složení: Ondráček Čestmír (předseda), Bílek Ivan (jednatel a hospodář), Bauer Petr, Bělohoubek Jiří, Kubát Karel, Němcová Lenka, Roth Jiří.

Výroční členská schůze v Ústí nad Labem se konala 4. 2., účast 38 členů a 2 hosté; na schůzi zazněla přednáška I. Machové jun. a R. Macha jun. „Národní parky Severní Ameriky“

Floristické kurzy:

Smržovka 18. – 20. 5., vedli Č. Ondráček a J. Sýkorová, účast 12 členů a 4 hosté
Lubeneč 30. 6. – 4. 7., vedli Č. Ondráček a D. Koutecký, účast 20 členů a 8 hostů
Lesná 14. – 16. 9., vedl Č. Ondráček, účast 15 členů

Jednodenní exkurze (26 exkurzí, celková účast 123 členů a 525 hostů):

Sněženy u Roudnice 24. 3., vedla J. Sückerová, účast 5 členů a 8 hostů; Za jarními houbami Chomutovska 31. 3., vedl J. Roth, 3 čl. a 1 h.; Bryo-lichenologická exkurze Lovoš 14. 4., vedli L. Němcová a B. Wagner, 7 čl. a 6 h.; Dubový vrch 15. 4., česko-německá exkurze, vedl Č. Ondráček, 6 čl. a 45 h.; Oblík 21.4., vedl V. Vlačiha, 10 čl. a 30 h.; Brána Čech 28. 4., vedl V. Vlačiha, 6 čl. a 21 h.; Botanicko-geologická exk. do NPR Růžák 1. 5., vedli I. Marková a J. Šafránek, 3 čl. a 12 h.; Pruněrovské údolí a PP Kokrháč 1. 5., česko-něm. exk., vedl Č. Ondráček, 6 čl. a 32 h.; *Dactylorhiza sambucina* u Louchova 3. 5., česko-něm. exk., vedl Č. Ondráček, 6 čl. a 49 h.; Okolí Vlčí Hory 27. 5., vedli H. Härtel a P. Bauer, 2 čl. a 27 h.; Středohoří sobě 2. 6., vedli R. Kroufek a K. Nepraš, 6 čl. a 29 h.; Velká Javorská a Strážný vrch 3. 6., vedl V. Vlačiha, 10 čl. a 10 h.; Fichtelberg a Zechengrund 12. 6., česko-něm. exk., vedli Č. Ondráček, J. Teucher a I. Schürer, 4 čl. a 52 h.; Zárazy okolí Chvalova 13. 6., vedli R. Kroufek a K. Nepraš, 3 čl. a 6 h. NPP Kleneč 23. 6., vedla J. Sückerová, 2 čl. a 3 h.; Vápenky stř. části Krušných h. 23. 6., česko-něm. exk., vedli Č. Ondráček, W. Riether a J. Roth, 5 čl. a 37 h.; Božídarské rašeliniště 12. 7., česko-něm. exk., vedl Č. Ondráček, 5 čl. a 51 h.; Za kruštíky na úpatí Milešovky 12. 7., vedli R. Kroufek a K. Nepraš, 2 čl. a 9 h.; Botanicko-geologické putování Česko-saským Švýcarskem 31. 8. – 1. 9., vedli I. Marková a J. Šafránek, 2 čl. a 6 h.; Babinské louky a další lokality na Litoměřicku 1. 9., č.-něm. exk., vedl K. Kubát, 6 čl. a 17 h.; Vrch Pöhlberg u Annabergu 4. 9., česko-něm. exk., vedli J. Teucher a I. Schürer, 6 čl. a 26 h.; Batologická exk. Horní Jiřetín 8. 9., vedl I. Bílek, 2 čl.; Ústecké ruderalení 12. 9., vedli R. Kroufek a K. Nepraš, 4 čl. a 5 h.; Za podzimními houbami Chomutovska 22.9., vedl J. Roth, 3 čl. a 15 h.; Dendrologická exkurze Libochovice 6. 10., vedl V. Joza, 7 čl. a 20 h.; Bryologická exk. Hřensko 14. 10., vedla I. Marková, 4 čl. a 6 h.

Seminář: Co ovlivňuje rozšíření orchidejí? – Ústí n. L. 11. 11., vedla T. Těšitelová, 19 čl. a 11 h.

Publikační činnost: 1 číslo časopisu Severočeskou přírodou (43) s vročením 2012 vyjde začátkem roku 2013. Internetové stránky pobočky jsou na adrese: <http://www.spcbs.estranky.cz>.

Fotosoutěž: Proběhl šestý ročník, na téma „Rostliny hvězdicovité“ bylo zasláno 56 snímků od 13 autorů (z toho 11 členů pobočky). Všechny fotografie i s vyhodnocením budou vystaveny na www stránkách pobočky po vyhlášení výsledků na výroční člen. schůzi v únoru 2013.

Východočeská pobočka (podklady pro zprávu připravili J. P. Halda a V. Samková)

Na konci roku 2012 měla pobočka 119 členů a spolupracovníků. Pobočku řídil výbor ve složení: Josef Kučera (předseda), Věra Samková (jednatel), Romana Prausová (pokladník), Pavel Lustyk a Josef P. Halda (členové). Bylo vydáno dvanácté číslo Východočeského botanického zpravodaje (12/2012) v rozsahu 32 stran. Provoz internetových stránek (<http://www.moh.cz/vpcbs/>) zajišťoval Josef P. Halda.

V roce 2012 proběhly výroční schůze a přednáška za účasti 25 lidí, 6 exkurzí s celkovou účastí 60 zájemců a floristický minikurz za účasti 22 lidí.

Výroční členská schůze Východočeské pobočky ČBS se uskutečnila 24. února 2012 na přírodovědeckém oddělení Muzea východních Čech v Hradci Králové za účasti 25 členů a spolupracovníků. Josef Kučera seznámil přítomné s hodnocením činnosti pobočky za rok 2011 a

s připravovanými akcemi na rok 2012, Romana Prausová informovala o hospodaření za loňský rok. Následovala přednáška Libora Ekerta z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích Novinky a zajímavosti o kapradinách naší květeny aneb co se nedočtete v prvním dílu Květeny ČR.

28.4. Lichenologická exkurze pod vedením J. P. Haldy z Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou v Hořiněveské bažantnici. Mezi nalezenými lišejníky převažovaly nitrofilní epifyty (*Amandinea punctata*, *Candelariella xanthostigma*, *Lecania cyrtella*, *Phaeophyscia orbicularis*, *Physcia tenella*, *P. adscendens*, *Xanthoria candelaria*, *X. parietina*, *X. polycarpa*). Kromě běžnějších lesních druhů (*Arthonia spadicea*, *Chaenotheca ferruginea*, *Coenogonium pineti*, *Hypogymnia physodes*, *Lecanora pulicaris*, *Lepraria lobificans*, *Melanelixia fuliginosa*, *Parmelia sulcata*, *Platismatia glauca*, *Pseudevernia furfuracea*, *Poria aenea*) jsme našli také provazovku (*Usnea* sp.). Pískovcový památník byl rovněž vděčným objektem pro demonstrování lišejníků (*Acarospora rufescens*, *Caloplaca oasis*, *Candelariella vitellina*, *Lecanora saxicola*, *L. dispersa*, *Lecidella stigmataea*, *Sarcogyne regularis*, *Verrucaria muralis*). Exkurze byla ukončena návštěvou památných Hořiněveských lip.

Východočeská pobočka České botanické společnosti a Muzeum východních Čech v Hradci Králové uspořádali pod vedením J. Zámečníka terénní exkurzi za poznáním kriticky ohrožených a vymírajících druhů bahenních pampelišek. Exkurze začala na podmáčených a květnatých loukách nedaleko vodárny u obce Hrušová. Nejvýznamnějším nálezem byla endemická pampeliška česká (*Taraxacum bohemicum*), která zde roste v relativně početné populaci. Z dalších druhů pak byly nalezeny – pampeliška nizozemská (*T. hollandicum*), p. klamavá (*T. mendax*) a p. potměšilá (*T. subdolum*). Kromě bahenních pampelišek byly zaznamenány i vzácnější druhy ze skupiny Ruderalia a to p. prostřední (*T. intermedium* agg.), p. stínomilná (*T. sublaeticolor*) či p. krátkolistenná (*T. brachylepis*). Z Hrušové exkurze pokračovala na další dvě lokality u obcí Zámorsk a Rzy. Louky však byly intenzivně zemědělsky obhospodařované a meliorované. Bahenní pampelišky zde nebyly nalezeny. Úspěch se dostavil až na podmáčených loukách u obce Chvojenec, kde byly objeveny tři druhy – p. nizozemská, p. sličná (*T. subalpinum*) a p. vídeňská (*T. vindobonense*). Krom toho se zde podařilo ověřit výskyt vstavače kukačky (*Orchis morio*), byť jen jeden kvetoucí jedinec. Předposlední zastávkou byla slatinná louka v PP Na Plachtě v Hradci Králové. Bohužel, z osm druhů bahenních pampelišek zde nalezených ještě v nedávné minulosti, byl potvrzen pouze jeden – pampeliška chudolaločná (*T. paucilobum*). Oficiálně zde byla terénní exkurze ukončena a jen pro vytrvalce pokračovala na slatinné louky k Proudnickému rybníku u obce Hradištko II. Zde se podařilo najít několik velice vzácných druhů – p. bavorskou (*T. bavaricum*), p. braniborskou (*T. brandenburgicum*), p. nizozemskou, p. zavlažovanou (*T. irrigatum*) a p. husí (*T. pauckertianum*). Účastníkům exkurze bylo demonstrováno celkem 11 druhů bahenních pampelišek a slunečné počasí vydrželo skoro po celý den (tedy krom vydatného deště u Proudnického rybníku).

19. 5. proběhla botanická exkurze do lesů jižně Bělče nad Orlicí. Exkurze se pod vedením Zdeňka Kaplana zúčastnilo 15 zájemců. V rybníku Výskyt jsme pozorovali *Utricularia australis* a na jeho přítokové části ještě např. *Cardamine dentata*, *Hottonia palustris*, *Eriophorum angustifolium* nebo *Stellaria longifolia*. Na souřadnicích N 50°10'21,1", E 15°54'51,6" jsme našli krásný porost *Aconitum variegatum* na jedné z nejnižších položených lokalit tohoto druhu ve východních Čechách (ca 250 m n. m.). Poblíž v lese rostly *Lilium martagon*, *Valeriana dioica*, *Daphne mezereum* a *Aquilegia vulgaris*. Navštívili jsme i dva na vodní rostliny sterilní rybníky Na Olšině. Odtud jsme přešli na bývalou střelnici, kde v tůních rostl *Potamogeton natans*. Na lesní cestě vedoucí exkurze objevil *Carex ericetorum* (N 50° 10' 33,7" E 15° 56' 46,4"). Exkurzi

jsme zakončili na přítokové části Bělečského rybníka, kde jsme v olšině našli *Stellalia longifolia* a *Thelypteris palustris*.

28. 5. proběhla botanická exkurze do PR Rohová poblíž osady Hřebeč na Svitavsku. Exkurze byla pořádána katedrou botaniky PřF UP v Olomouci ve spolupráci s Východočeskou a Moravsko-slezskou pobočkou ČBS. Vedení exkurze se ujal Pavel Lustyk. V průběhu exkurze byly navštíveny květnaté bučiny a suťové lesy. Hlavní cíl exkurze – kriticky ohrožený ploštičník evropský (*Cimicifuga europaea*). Z další vzácných druhů jsme našli *Senecio rupestris* a *Valeriana tripteris*. Západně od obce Boršov jsme prozkoumali několik větších tůň a mokřadní olšinu, kde jsme našli mimo jiné *Agrimonia procera*, porost *Batrachium aquatile*, *Carex paniculata* či *C. pseudocyperus*.

Ve dnech 7. – 10. června 2012 se uskutečnil floristický minikurz Východočeské pobočky České botanické společnosti v Kopidlně. Kurzu se zúčastnilo 22 zájemců (studentů, amatérských i profesionálních botaniků). Exkurze směřovaly do fytochorionů Rožďalovická tabule, Bydžovská pánev, Poděbradské Polabí a Markvartická pahorkatina. Vedení exkurzí se ujali Michal Ducháček, Jindřich Chrtek, Zdeněk Kaplan, Romana Prausová a Věra Samková. Byly navštíveny lokality: Zámecký rybník v Kopidlně, rybník Zrcadlo, Veselský háj, Chotuc u Křince, Pílský rybník, lesy a louky mezi Pílským a Hasinským rybníkem, les Habrovník u Ledkova, Obora u Sedliště, Slanisko u Rokytňan, údolí potoka Bukovina, louky V od Ujkovic, Veliš, Česovské valy, Bučický rybník a les Kamensko, rybník Nečas a les Perna, Komárovský rybník u Dymokur. Informační materiály ke kurzu připravili M. Ducháček, L. Šoltysová a V. Samková. V terénu nás provedli M. Ducháček, I. Formanová a L. Šoltysová.

16. 6. se uskutečnila botanická exkurze do lesů v okolí Lišic pod vedením Zdeňka Kaplana. Ze vzácnějších druhů se podařilo nalézt: *Aira caryophyllea*, *Melittis melissophyllum*, *Potentilla norvegica*, *Ranunculus arvensis*. Za vesnicí Lišice na mezi byla objevena zplanělá *Eschscholzia californica*. Z entomologických zajímavostí prezentoval Miroslav Mikát samce roháče obecného u rybníka Hejlovec a v lesích jihovýchodně od Lišic motýla běloskvrnáče pampeliškového, typického pro světlé listnaté lesy na Chlumecku.

29. 9. dendrologická exkurze do alpina v Litomyšli, vedl Zdeněk Blahník za účasti 19 zájemců. Demonstroval 65 taxonů dřevin. Z nejvzácnějších druhů byly nalezeny *Asimina triloba* a *Sciadopitys verticillata*.

Západočeská pobočka (podklady pro zprávu připravili E. Chvojková a J. Sladký)

Členská základna Západočeské pobočky ČBS v roce 2012 měla 54 členů, tedy oproti roku 2011 nezaznamenala pobočka žádnou změnu. Výbor pobočky se v roce 2012 sešel dvakrát, s větší intenzitou se však scházela pracovní skupina ke konání Západočeské konference. Sídlem pobočky bylo pracoviště oddělení botaniky Západočeského muzea v Plzni, Tylova ul. 22.

11. 2. 2012: **Výroční členská schůze** pobočky, na které byly podány informace o zpracování výsledků FK 2010 v Domažlicích a FK Rokycany 2003, a též plán pobočky na jarní cyklus přednášek a exkurzí.

Po oficiálním programu schůze proběhla přednáška Tomáše Vymyslického – „Repatriace vzácných druhů rostlin v Podyjí“ (30 účastníků).

Přednášky (konané ve spolupráci se Západočeským muzeem):

11. 1. Zdeňka Chocholoušková: Aktuální stav ruderalní vegetace města Plzně (15 účastníků)

28. 3. Michaela Kopečková: Hnědásek chrastavcový aneb „Když louku kosí entomolog“ (16 účastníků)

18. 4. Jitka Štěpánková: Květena ČR, life history jednoho z největších projektů (14 účastníků)

Exkurze:

21. 4. Údolím Kábovského potoka u Kornatic, vedoucí Jan Nová (pět účastníků)
 12. 5. Korečnickým potokem, vedoucí Ondřej Bílek (tři účastníci)
 26. 5. Za botanickými a krajinářskými zajímavostmi mezi Koterovem a Božkovem I, vedoucí Ivana Kinská (devět účastníků)
 30. 8. Ověříme stozrník (*Radiola linoides*) v pískovně u Lhoty?, vedoucí Jaroslava Nesvadbová (13 účastníků)
 5. – 26. 10. Výstava 50 let Západočeské pobočky ČBS v Plzni (radnice Města Plzně)
 12. – 14. 10. Konference k 50 letům Západočeské pobočky ČBS v Plzni (45 účastníků)

Program konference:

Pátek 12. 10. 2012 Zahájení v přednáškovém sále Západočeského muzea v Plzni, Kopeckého sady 2. Návštěva výstavy „50 let západočeské pobočky ČBS“ v mazhauzu plzeňské radnice, Náměstí Republiky

Sobota 13. října 2012

Pobočka očima pamětníků – předs. Eva Chvojková

Jaromír Sofron: Co předcházelo Západočeské pobočce ČBS?

Miloš Hostička: Vzpomínka na založení Západočeské pobočky ČBS

Jaromír Sofron: Podíl botaniků amatérů na poznání květeny západních Čech

Botanika v muzeích západních Čech – Sylvie Pecháčková

Botanika ve škole – Jiří Cais

Botanika a ochrana přírody – předs. Lenka Pivoňková

Vladimír Melichar: Aktuální botanické databáze a projekty Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky

Ondřej Bílek: Botanické průzkumy jako podklad pro posuzování záměrů

Miroslav Trégl: Praktická ochrana botanicky zajímavých lokalit aneb botanická data a jejich využívání v rozhodovací praxi v péči o území

Petr Krása: Rostliny v říši Internetu

Botanické zahrady a arboreta – Václava Pešková

Dokumentace v botanice – Jaroslava Nesvadbová

4. 12. – Zimní setkání nad herbářovými položkami, v sídle pobočky (10 účastníků)

V roce 2012 byly vydány dvě čísla časopisu *Calluna* 2012/1 o 23 stranách a 2012/2 o 28 stranách

V tisku vyšel materiál z FK ČBS Rokycany a Domažlice: Výsledky floristických kurzů ČBS v Rokycanech (2003) a Domažlicích (2010), *Zprávy Čes. bot. spol.* 47, Příloha 2012/1

Probíhá (2012–2013) sledování výskytu rodu *Virga* v západních Čechách.

Zajímavé jednotlivé floristické nálezy z regionu jsou soustředěny a publikovány v časopise *Calluna* 2012/1. Bylo vydáno CD s kompletními texty *Zpravodaje Západočeské pobočky ČBS (1963–1995)* a *Calluna (1996–2012)*, bude k dispozici v knihovnách odebírajících tento časopis a v redakci *Calluna*.

Jihočeská pobočka (podklady pro zprávu připravili M. Štech a P. Lepší)

Činnost pobočky v uplynulém období řídil výbor ve složení: Milan Štech (předseda), Petr Lepší (místopředseda), Martin Lepší (jednatel), Leoš Lippl (hospodář), Josef Albrecht, Libor Ekrt, Jana Janáková, Alena Jírová, Petr Koutecký, Radim Paulič, David Půbal.

K 31. 12. 2011 měla pobočka celkem 98 členů, z toho 62 členů ČBS a 36 spolupracovníků.

Ve spolupráci s Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích uspořádala pobočka tři přednášky jedno diskusní dopoledne a dvě exkurze:

21. 1. J. Koptík: Opuštěné vojenské prostory očima botanika, aneb když je nepřitelem úspěse.

18. 2. R. J. Vašut: Horské druhy vrb v ČR. První seznámení s genetickou strukturou populací.
 24. 3. Výroční členská schůze jihočeské pobočky České botanické společnosti v Českých Budějovicích spojená s přednáškou – M. Štecha, K. Pracha: Vegetační a floristické poznámky z cesty do Gruzie a zpět.
 8. 12. Tradiční zhodnocení botanické sezóny 2012 (nové nálezy, literatura atd.).
 30. 6. exkurze na poslední lokalitu *Hypochaeris glabra* v ČR
 20. 7. – 22. 7. Za všivcem krkonošským a ostřicí Bigelowovou k Luční boudě, vedli Hledačky.

Ve spolupráci s PŘF JU, JČM, SCHKO Blanský les pak jednodenní exkurze:

31. 3. Kdy si tradiční vítání jara na Čertově stěně – za kvetoucím vřesovcem pleťovým, vedli L. Ekrt a E. Holá; 21. 4. Za rostlinami podél Zborovského potoka aneb cestou necestou od pramenů k ústí, vedli M. Lepší a P. Lepší; 1. 5. Na Lunu a Kozí Hrádek, vedl F. Kolář; 6. 5. Z Hradců do Čakova, vedl P. Koutecký; 19. 5. Za fascinujícími rostlinami a mechorosty Vrbenských rybníků, vedli M. Štech a T. Štechová; 25. 6. Na vápence k Hejně a Žichovicům, vedl R. Paulič; 26. 6. Prohledávání tůň s Kouťou a Hledačkama, vedli P. Koutecký a Hledačky; 29. 9. Pučanka je věčně krásná, vedl R. Paulič; 6. 10. Údolí Malše nad Kaplicí, vedl P. Koutecký; 20. 10. Z Rudolfova na Mrhal, vedli M. Štech a T. Štechová; 27. 10. Na bitevní pole u Sudoměře (1420) a NPR Řežabinec, vedl L. Ekrt.

Na jaře bylo vydáno 65. číslo Zpravodaje jihočeských botaniků.

Výsledky 18. pokračování cyklu Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech (přispělo 11 členů a spolupracovníků pobočky) byly připraveny k publikaci ve Sborníku Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 2012.

Na začátku 2012 byla poskytnuta data z Nálezové databáze jihočeské pobočky ČBS Botanickému ústavu AV ČR a zpřístupněna v projektu Databanka flóry České republiky na webové adrese (<http://florabase.cz/databanka/>).

Během roku 2012 probíhala editace aktualizované verze Komentovaného červeného seznamu květeny jižní části Čech.

V průběhu roku pokračoval průzkum populací vrb *Salix appendiculata* na Šumavě. Na jaře byla navštívena lokalita v karu Plešného jezera. Bylo nalezeno celkově 11 keřů *Salix appendiculata*, z toho bylo 7 samičích a 4 samčí. Revize struktury pohlaví na lokalitě v karu Černého jezera nemohla být provedena, protože jsme nedostali povolení ke vstupu v jarním období kvůli hnízdění sokola v karové stěně.

Pracovní skupina pro studium makrofyt vod a mokřadů

Pracovní skupina v roce 2012 nevyvíjela žádnou činnost.

Bryologicko-lichenologická sekce (podklady pro zprávu připravila I. Marková)

Výbor sekce pracoval ve složení: předsedkyně I. Marková (zároveň správa webových stránek za vydatné pomoci S. Kubešové), místopředsedkyně E. Mikulášková, pokladník O. Peksa, správkyně členské základny J. Kocourková a sekretář sekce M. Hájek (současně výkonný redaktor zpravodaje Bryonora).

Celkový počet členů na konci roku 2012 byl 115, z toho 46 členů ČBS, 44 přidružených členů a 25 zahraničních členů. Sekce v roce 2012 přijala dva nové členy (Petr Nekvinda – prosinec 2011 a Dr. Des Callaghan – červenec 2012), dva členové naopak své členství v sekci ukončily (RNDr. Eva Lisická, CSc. – prosinec 2011 a Ing. Michal Pavlů – prosinec 2012). Členské příspěvky

činily 150,- Kč pro řádné členy, 200,- Kč pro přidružené domácí členy a zahraniční členy s osobním odběrem zpravodaje Bryonora a při zasílání zpravodaje do zahraničí 300,- Kč.

Ediční

Pokračovalo vydávání časopisu Bryonora, který je jedním ze tří oficiálních časopisů ČBS. Do listopadu 2012 vyšlo č. 49 (61 stran) a č. 50 vyšlo začátkem roku 2013.

činnost

Rozsáhlejší

akce

19. jarní bryologicko-lichenologické setkání proběhlo 19. – 22. 4. 2012 v Orlických horách v obci Uhřínov pod Deštnou. Akci zajistila Alžběta Čejková.
25. podzimní bryologicko-lichenologické dny se konaly 4. – 7. 10. 2012 v Novohradských horách v Černém údolí. Akci organizovali Zdeněk Palice a Jiří Malíček.

Exkurze a přednášky pro veřejnost

14. 4. Bryo-lichenologická exkurze na Lovoš (České středohoří), vedli L. Němcová a B. Wagner;
14. 4. Údolím Švarcavy (Český kras), vedli Z. Palice, Z. Soldán a P. Špryňar;
15. 4. Bryologická exkurze do údolí Černé Ostravice (Moravskoslezské Beskydy), vedly S. Kubešová, J. Tkáčiková;
21. 4. Bryologická vycházka aneb za mechorosty do Hostýnských vrchů, vedl Z. Hradílek;
28. 4. Lichenologická exkurze do Hoříněveské bažantnice (okr. Hradec Králové), vedl J. Halda;
1. 4. Za teplomilnými lišejníky Chráněného území „Vymyšlenská pěšina“ (okr. Praha-západ), vedl J. Vondrák;
12. 5. Botanicko-bryologická exkurze za mokřadní vegetací PR Horní Lužnice (Třeboňsko), vedli P. Kúr a E. Holá;
19. 5. Za fascinujícími rostlinami a mechorosty Vrbenských rybníků (okr. České Budějovice), vedli M. Štech a T. Štechová;
15. 9. Bryologická exkurze do údolí Šumného a Hraničního potoka v Hrubém Jeseníku, vedli V. Plášek a R. Štencl;
14. 10. Bryologická exkurze údolím Suché Kamenice (Labské pískovce), vedla I. Marková;
20. 10. Údolím potoka Čertík na Mrhal (okr. České Budějovice), vedli M. Štech a T. Štechová;
3. 11. Bryologická exkurze do okolí Netolic (okr. Prachatice), vedl J. Kučera.

Ostatní

Bryologicko-lichenologická sekce ČBS provozuje webové stránky, umístěné na serveru Jihočeské Univerzity v Českých Budějovicích. Doplňujeme zde informace týkající se činnosti sekce (exkurze, přednášky, aktuality, výzvy z řad členů, bryologické a lichenologické akce pořádané v zahraničí, množství odkazů na příbuzné webové stránky). Ke dni 3. 12. 2012 jsme zaznamenali 32 717 přístupů. Blíže viz <http://botanika.prf.jcu.cz/bls/> (dříve <http://botanika.bf.jcu.cz/bls/>).

Dendrologická sekce

Sekce nedodala zprávu o činnosti.

Ediční činnost ČBS

Preslia – impaktový časopis

Redakční radu časopisu Preslia řídil v roce 2012 P. Pyšek, funkci výkonného redaktora zastával Z. Kaplan. Redakční rada pracovala ve složení: L. Hrouda (zástupce vedoucího redaktora), M. Chytrý, J. Klimešová, P. Kovář, F. Krahulec, J. Kučera, J. Neustupa, K. Prach, H. Skálová, J. Suda, M. Štech a J. Štěpánková. V roce 2012 vyšel 84. ročník v celkovém rozsahu 938 stran, obsahující celkem 25 článků v angličtině. Vyšlo jedno speciální číslo (č. 3 o rozsahu 471 stran), tematicky zaměřené na shrnutí současného stavu znalostí o květeně a vegetaci České republiky. Impact faktor časopisu za rok 2011 byl 2,521, což je stále nejvyšší impakt faktor z vědeckých časopisů vydávaných v ČR. Do redakce došlo v roce 2012 celkem 55 článků, z nichž 30 (54,5 %) bylo zamítnuto.

Preslia je členským časopisem, který odebírá 375 členů ČBS, 23 kusů se prodává do zahraničí a 102 kusů se posílá do zahraničí na výměnu za časopisy do knihovny ČBS. Webové stránky časopisu: www.preslia.cz

Zprávy České botanické společnosti

Redakční rada pracovala ve složení K. Boublík, J. Brabec (zástupce vedoucího redaktora), T. Černý (výkonný redaktor), J. Hadinec, Z. Hroudová, J. Chrtek (vedoucí redaktor), Z. Kaplan a O. Šída. V roce 2012 vyšlo jedno řádné číslo ročníku 44/2012 a Příloha 2012/1 (výsledky z floristických kurzů v Rokycanech a Domažlicích), druhé řádné číslo bylo publikováno počátkem roku 2013.

Bryonora

Pokračovalo vydávání časopisu Bryonora, který je jedním ze tří oficiálních časopisů ČBS. Časopis je zařazen Radou vlády pro výzkum a vývoj na Seznam recenzovaných neimpaktivních časopisů vydávaných v České republice. Časopis je recenzován širokým spektrem recenzentů z ČR i ze zahraničí. Publikuje například floristické příspěvky, rozšíření zajímavých druhů v České republice a na Slovensku, určovací klíče, krátké ekologické studie nebo zprávy ze sekce. K vybraným článkům publikuje i barevné obrazové přílohy. Redakční radu tvoří od roku 2011 M. Hájek (výkonný redaktor), A. Guttová, J. Kocourková, S. Kubešová, I. Marková, O. Peksa, V. Plášek a D. Svoboda. Technickou redaktorkou je E. Mikulášková, grafickou úpravu provádí V. Trávníčková. Na kvalitě časopisu se pozitivně podílejí i další spolupracovníci: J. Kučera, J. Liška a Z. Palice. V roce 2012 vyšlo č. 49 (61 stran), obsahující mimo jiné článek o kompletním rozšíření druhu *Hamatocaulis vernicosus* v ČR. Na začátku roku 2013 vyšlo 50. číslo s několika významnými příspěvky, které okoření naše jubileum. Omlouváme se předplatitelům za opožděné vydání čísla, způsobené pozdním doručením některých rukopisů, které jsme v jubilejním čísle chtěli mít.

Pexeso „Naše trávy“

Botanické pexeso, které vedle hry naučí poznávat naše nejběžnější trávy. Pro zjednodušení je zde od každého travního rodu jenom jeden druh, přestože např. běžných lipnic nebo kostřav je více.

Knihovna

K 31. 12. 2012 měla knihovna ČBS 45334 přírůstkových čísel (knih, časopisů, CD a separátů, z toho 13 118 svazků obsahuje knihovna prof. F. A. Nováka). Za rok 2012 přibylo 323 přírůstkových čísel (130 ročníků časopisů a 27 knih) v celkové hodnotě ca 50 000 Kč. Měsíčně vystavované novinky studovali denně průměrně dva až tři čtenáři. Z knihovny bylo půjčeno 80 výtisků a vráceno 100 výtisků. Čtenářům je k dispozici elektronická databáze knih a časopisů nejen v knihovně ČBS, ale i na internetové adrese www.natur.cuni.cz/CBS. Knihovní komise pracovala ve složení J. Brabec, L. Hrouda a F. Krahulec. Časopis Preslia byl v roce 2012 zasílán výměnou do zahraničí 102 institucím. Časopis Zprávy byl zasílán výměnou 38 institucím.

Řešené projekty

Rada vědeckých společností ČR poskytla dotaci na následující projekty:

Vydávání odborného časopisu Zprávy České botanické společnosti

Vydávání vědeckého časopisu Preslia

Sjezd České botanické společnosti „Nové poznatky o flóře a vegetaci střední Evropy a o jejich změnách“

Přednáškové cykly České botanické společnosti

Knihovna České botanické společnosti

Floristický kurz České botanické společnosti v Třebíči.

V Praze, 19. 1. 2013, M. Štefánek a R. Štěpánková